

WRODNIEMENSKI KURIER POLSKI

Grzeszkowski 13-let. 400
Redakcja ul. Włocławska 10-11-12
Administracja 10-11-12
Podzielnik ul. Włocławska 10-11-12
Z odnośnikiem i przez pocztę 4 zł

No 14 Rok III
GRODNO
czwartek 14 stycznia 1926 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz 10 gr. Dla poszukujących pracy 6 gr. za wiersz. Dla ogłoszeń układ stronicowy 8-10 szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszenia w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

z Płomieni Czerwonej rewolucji
Dramat w 8 akt. na tło rewolucji 1917 r. w Rosji i trzęsienia ziemi w Japonji.
Nad program **K O M E D J A**

Opieka nad więźniami

W zakończeniu jednego ze sprawozdań z sali Sądowej Wydziału Karnego umieszcziliśmy następujące słowa w związku z wyrokiem m. przez jednego z obrońców zdaniem „duszą państwowości sprawiedliwość jest” że „duszą sprawiedliwości jest miłosierdzie i litość”.

Wskazywane to użyte zostało pod adresem organów wykonawczych, którym się zdaje, że bez względu na to, czy są to organy powołane do skazania, czy do wykonania, omaga postępowania funkcyjnego. Niemniej jednak zastosować je można w stosunku do szerokiego mas społeczeństwa, które absolutnie nie zdaje sobie sprawy ze znaczenia wyroku, sprawiedliwość w pojęciu wymiaru kary za dane przestępstwo. Nie mówiąc już o istnieniu w tym społeczeństwie, który odwiecznie i we wszystkich środowiskach był bezmyślną bryłą, miąższą głowę skazanym, w krwiożerczym swym instynkcie pastwienia się nad wyjętym z pod prawa, wystraszony bacznie zwrócić okiem na sfery cywilizowane XX wieka, aby dojść do smutnego przeświadczenia, że w tym względzie postęp cywilizacji ani na krok się nie posunął, że w następstwie inteligencji drżące to samo dzikie zwierzę, żądnie zemsty udrapowanej w łogę sprawiedliwości — jakie wadało instynktami tłumów wszelkich narodów.

Zwierzę to obecnie ani nie ma, ani nie ma najmniejszych kłów, lub krótszych i mniej ostrych pazurów, skryte jest jedynie pod powłoką polu cywilizacji i wstydząc się rzucić oświadczenie, ośmieszając swą ofiarę, przybiera na się różne postacie i w różnych płaszczyznach z lubością prowadzi inkwizycyjny system średniowiecza.

Sala Wydziału Karnego przepelniona tłumami ludzi, z upiornymi osobami, spójnymi w oczach, w oczach się w uśmiechu, w oczach, aby na miejscu przed wyrokiem, ten mógł wyrazić swoją pasję wyrok

śmierci wreszcie konieczność rozważania przy pomocy łosnej polskiej, tłumów zgromadzonych przed Sądami, aby móc patrzeć na tych, których sądzi, dowodnie stwierdza prawdziwość wyżej powiedzianego. Jednakże te odruchowe przejawy zwierzęcego instynktu ludzkiego w stosunku do podsądnych, mogące znaleźć usprawiedliwienie w różnych okolicznościach, działających tu na psychologiczną ludźmi, nie dają się w porównaniu z wrogobójczą obojętnością, wyrównyującą tej ostatniej, jaką ludzie nawet najbardziej inteligentni, rozumni, zorni i wrażliwi na cierpienia i niedolę ludzką, stosują wobec skazanych przez prawo państwa społeczeństwa.

O ileż mi i j krzywdy uczyniły wszelkie zbiorowe wyroki, mianowicie tłumy, które pod wpływem słowa, czy dźwięku przykrych zamienią się potrafiły w skły najszerszego miłosierdzia, od zimnej wyroczni, a co najgorsze częściej bezmyślną obojętności, z jaką dyktowana ludzkość przechodzi do porządku dziennego nad sprawami dotyczącymi skazanych, wyrzucając im po za nawias wszelkiej uwagi i obaw pamioi.

Czas narazicie uprzytomnił sobie spokój, w jakiej żyjemy, czas najwyższy wniknąć sercem w hasła tej epoki, wczuć się w drgania fal powietrza niemych z sobą niewyrażonych, szeroko pojętej, cywilizacji i zacząć na podobne przejawy życia patrzeć normalnym okiem, pozbawionem uprzedzeń, jako na rany społeczne, które goić należy, nie zaogniać.

Dla normalnego ustosunkowania się do tych bolączek ludzkich wystarczy wspomnieć, że następne pokolenie patrzeć będą na dzisiejszy wymiar sprawiedliwości, a w związku z nim na społeczeństwo żyjące w tej epoce takim okiem, jak my dzisiaj patrzemy na Sady inkwizycyjne, jak odnosimy się do wyroków skazujących „ozarownice”

średniowieczna na spalanie na stosie i na tłumy, zapanujące żyłujące przy podobnych egzekucjach. Wystarczy, powtarzamy, uprzytomnić sobie, że „jednak tak, a nie inaczej będzie” wobec dzącej „przód wielkimi krokami cywilizacji, aby uosobieniem władzy „sumienia i zaciąg na sprawy te spoglądać, choć oświeceniowo, zamiast chodzącej jasnej przyszłości.

Prawodawstwo „cywilizowanego świata”, uznając przestępstwa za wady i choroby społeczne, dąży do leczenia przestępstwa, jako choroby i stara się, w miarę ducha tej idei, przekształcić więzienia i domy poprawy w wielkie lecznice i szpitale, lecząc wady i ułomności ludzkie. Dlaczegoż więc to społeczeństwo, które dzięki wytworzemu przez się ustrojowi, najbezpieczniej samo staje się winowajcą, a w najlepszym razie współwinnym przestępstwa, ma być tak daleko zakamieniałe, że nie jest w stanie zamieniać się nie byłoby w stanie przeżyć.

Czas, kruszący skały, s opłowo skruszyło, musi zastąpić uprzedzenia ludzkie w tym kierunku, żłobiąc w nich wyfony, przez które przenikać będzie stopniowo humanitarny duch przyszłej epoki, mającej sprawdzić odrzucenie w tym względzie.

Zwłastnym owego przewrotu, ja skółka udrożenia, a jednocześnie taranem, zwłna, lecz nieustannie uderzającym w głuche, granitowe skały odwiecznych uprzedzeń, jest stworzone we wszystkich miastach T wo Opieki nad więźniami, dziające pod nazwą „Patronatu więziennego.

Bilans rocznej działalności tut. „Patronatu”, przegladany przez Komisję rewizyjną, a składany przed walnym zebraniem, odbył w dniu 10 b. m. b. skromne rezultaty na otę wyrażają. Patrzcie na takowy „bilans” i uśmiechnijcie się, trudno się dziwić, że w wojnie musiał być tak, że dla sprawiedliwej i szlachetnej, która była jejmyr p zycze, składających się na podobne stosunkowo nikt rezultaty.

Myla się jednak zarówno ci, którzy usprawiedliwiają się, uważali za stosownie jak inni, którzy jawnie, czy w duchu krytykowali działalność „Patronatu”. Działalność ta przez samo istnienie „Patronatu” jest tak obrzydliwa, że żadne niedbalstwo, zła wola i inne kardynalne ujemne strony, gdyby nawet istniały w niczem nie są w stanie zmniejszyć znaczenia owego dobrodziejstwa, jakiem niezaprzecznie jest „Patronat”. „Patronat” nad więźniami jest ten, czem wybić okna w chacie, pełnej gęstego dymu, mieszkający której ostąpi pod jego wpływem nie są w stanie rozróżnić stojących pod ścianami przedmiotów. Działalność „Patronatu” obnie, to nie litość urządzonych imprez, nie liczba an-klubów — więziół, naukowych czytania i pisanie, nawet nie liczba ogwobodzonych od kary, oświeceniowo czy oświeceniowo, ani żadne inne realne widome cechy i plusey tej działalności — lecz samo istnienie instytucji, dzięki której ludzie zdolni byli uświadomić sobie dopiero teraz, że skazanie to nie jest kara, przestępstwa brudem szata, którą dobra gospodyni wyrzuciła na śmieć, aby tam zgniła, lecz człowiek chorzy na chorobę zakaźną, czasowo izolowany, dla prze rowadzenia kuracji, w warunkach zapewniających społeczeństwu maximum bezpieczeństwa pod względem rozprzestrzenienia choroby.

Ten rodzaj działalności „Patronatu” nie da się ująć w ramy buchalterji, ani obliczyć cyframi a bilans tej działalności znajdzie się dopiero w sercu społeczeństwa, zmiekkzonego moralnym wpływem „Patronatu”, które zapłacie nad niedolę ludzką i zami, z jakich da się wytopić tyle kruszcu litości dla oświeczonych pariasów społecznych, ile będzie potrzeba na przeprowadzenie w przyszłości wielkiej akcji lekarskiej.

(dok. nast.)

Składajcie ofiary
na L. O. P. P.

Kronika

Teatr Miejski

Dzisiaj po raz czwarty z rzędu świetna krótkowidła R. Zilewskiego p. t. „Oj mężczyźni, mężczyźni”, grana koncertowo na naszej scenie. Ceny zażożne.

W próbach pod kierunkiem K. Wichrowskiego „OBŁĘD” sztuka w 4 akt. K. Meie, na tle życia i religijności rosyjskiej, która schroniła się przed rewolucją bolszewicką do Paryża. Niezwykle interesująca sztuka ta zyskała sobie największe powodzenie w repertuarze teatru „Bagatela” w Krakowie.

Obsadę tworzą: pp. Fronkówna, Orlikówna, Pillati, Kubiński, Purzycki, D-tkowski, Hajduga, Piwiński, Wasilewski, Wotlejko.

Z Teatru Żołnierskiego

Po dłuższym milczeniu, które wywołało nie mile zdziwienie Teatru Żołnierskiego dał znak życia i zaakcentował dzięki wyborowi sztuki jaka ma się okazać, iż dobre rady życiowych przyjaciół nie idą na marne.

Najbliższą premjerą Teatru Żołnierskiego będzie „Kopciuszek”, widowisko fantastyczne w szesnastu obrazach A. Walewskiego, osnute na tle przepięknej baśni braci Grimm. Sztukę tę mieniącą się tęczami stu tysięcy kolorów, tryskającą niepopolitym humorem, wybuchającą wulkanami uczuć i napinającą uwagę widza na ostatni guzik, przygotowuje T. Z. wyłącznie dla dzieci od 7-miu do 77-miu lat.

W widowisku wezmą udział najlepsze siły zespołu, chór mieszany złożony z 30 osób oraz cały zespół szkoły baletowej A. Wierzyńskiego.

Premjera w niedzielę 17 b. m. „Kopciuszek” grany był ostatnio w teatrze im. J. Słowackiego w Krakowie i Poznaniu z olbrzymim powodzeniem. Przypuszczamy, że gramaśnym grodzieńskim „dzieciom” niemieńcej się spodoba.

Wobec groźnej sytuacji

W dniu wczorajszym w gabinecie Starosty odbyło się posiedzenie mające na celu obmyślenie środków na rozszerzenie działalności tanich i bezplatnych wychowuch dla bezrobotnej ludności.

Na zow p. Starosty stawili się: Prezydent miasta, przedstawiciele Urzędników P., Związków i Organizacji.

Uchwalono opodatkować się dobrowolnie. Jako techniczne wykonanie postanowienia zaprojektowano zwroćnie się do R. M. z podaniem o uchwalenie na ten cel dotatku do światła elektrycznego. Podatek będzie stosunkowo niewielki, trwać będzie jedynie w ciągu paru miesięcy nie będzie wymagał specjalnego aparatu do ściągania, a jednocześnie będzie stosunkowo najsprawiedliwszym rozdziałem zobowiązania.

Niewątpliwie, że R. M. na dzisiejszym posiedzeniu projekt ten zatwierdzi.

Zebrań Komitetu Wyborczego Pracodawców

W dniu 12 b. m. w lokalu Sejmiku odbyło się zebranie Komitetu Wyborczego Pracodawców.

Zebrań przewodniczył p. Zarzycki, sekretował p. Cyran.

Zebrań rozpatrywało sprawy wyborów ogólnej natury, poczem do Zarządu kooptowano pp. Stefano

wicz Nowicka, Dekarzewskiego, Luheradzka i Siniewska

Nowy Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: Zarzycki (prezes), Dekarzewski (sekretarz) i Cybulski (skarbnik).

Dzisiaj uzupełniony Zarząd odbył drugie z kolei posiedzenie.

Zmiany w Urz. Skarbowym

Dotychczasowy zastępca Naczelnika Urz. Skarbowego p. E. Kraczkiewicz przeniesiony został do Brzezina w Okr. Skarb. Łódź, a jego miejsce objął dotychczasowy Naczelnik z Brzezina p. Burakowski.

P. Kraczkiewicz w ub. poniedziałek wyjechał z Grodna na nowe stanowisko.

Zmiany w Insp. Szkolnym

Dotychczasowy Insp. Szkolny p. Fr. Szulc został na własne żądanie zwolniony z zajmowanego stanowiska.

P. Szulo wyjeżdża do Ameryki, gdzie poprzednio pracował już przez czas dłuższy w szkole. Obecnie pełni obowiązki Insp. dotychczasowy zastępca p. T. Kosikowski.

Zmiany w teatrze

Dotychczasowy intendent teatru p. Czesnowski objął kierownictwo lombardu miejskiego.

Na miejsce p. C. Intendentem został p. Bublejew.

Betleem Rydla

Dnia 24 b. m. o godz. 4 p. p. w Teatrze Miejskim młodzież Seminarjum Naucz. żeńsk. przy współudziale uczniów Seminarjum męsk. odegra

Betleem Polskie Rydla

z zakończeniem dostosowaniem do czasów Odrodzonej Polski.

Kolendy odśpiewa chór szkolny. W antrakcie przygrywać będzie orkiestra wojskowa. Dochód przeznaczony na Bractwo Pomoc Seminarjum Naucz. żeńsk. Początek o godz. 4 popoł. punktualnie. Ceny biletów od 2,50 zł. do 80 gr.

Bilety do nabycia w kancelarii Seminarjum żeńsk. ul. Orzeszkowej 22 od 12-2 godz. W dniu przedstawienia w kasie teatru miejskiego od godz. 11 do końca przedstawienia.

Osobiste

Dotychczasowy aplikant Sądowy tut. Sądu Okręgowego p. Stanisław Szaniawski zdał egzamin sędziowski, który składał przy Sądzie Apelacyjnym w Wilnie.

Plenarne posiedzenie

W dniu jutrzejszym, t. j. 15 b. m. o godz. 8 po poł. w Sali Rady Miejskiej odbędzie się plenarne posiedzenie Polskiego Komitetu Wyborczego do Rady Kasy Chorych pracowników, ubezpieczonych w Kasie Chorych wspólnie z delegatami pracowników poszczególnych instytucji państwowych, komunalnych i prywatnych. Ze względu na konieczność zespolenia całej akcji wyborczej we wskazany komitecie Wyborczym, pracownicy instytucji, którzy nie należą do jeszcze współpracy z Komitetem proszeni są o konieczne wydelegowanie swych przedstawicieli na to zebranie.

Reduta papierowa

W sobotę dn. 16 b. m. odbędzie się na Zamku reduta papierowa urządzona przez W. K. W. „Niemen”.

Różne atrakcje, urządzone przez zarząd, solidny bufet oraz gościnność gospodarzy dają zapewne nieprzyjemnego spędzenia czasu.

Bractwo z W. K. W. chce lubi wolę, nie bójcie się gościnności i woli.

A więc do zobaczenia na reducie papierowej.

Bal maskowy

W niedzielę sobotę 16 b. m. klub sportowy „Cresovia” urządza w hotelu „Royal” bal maskowy, na którym odbędzie się konkurs masek i pięknych nożek.

Skutki zatrucia

Ostatnia ofiara zatrucia alkoholem J. Łepinowa zmarła w dniu wczorajszym.

Sprawdzeni przez policję do szpitala M. Szkolysz oraz M. Klimaszewski złożyli w szpitalu pisemną deklarację, iż czują się dobrze i pozostać nie życzą sobie, wobec czego puszczeni zostali do domu.

Szpital otrzymał dziś wiadomość że jakoby stan zdrowia S. i K. pogorszył się nieco.

Zabójca poczytliwa Zysa został ujęty. Szczegóły podamy.

Obwieszczenie

Magistrat m. Grodna podaje do wiadomości, że w dniu 8-go lutego t. b. o godzinie 10 rano w lokalu Lombardu Miejskiego (gmach Magistratu) odbędzie się sprzedaż z licytacji niewykupionych w terminie zastawów.

Zastawy wyznaczone na sprzedaż można oglądać w lokalu Lombardu w dniu licytacji przed rozpoczęciem takowej. Właściciele tych zastawów mają możliwość wykupienia takowych aż do chwili rozpoczęcia licytacji.

Wykazy powyższych zastawów są do przejrzania w lokalu Lombardu codziennie w godzinach biurowych. Grodna dnia 7 stycznia 1926 r.

Magistrat.

3-3

Francuskiego języka udnie- kwalifikowana nauczycielka, która studjowała język francuski w Paryżu Wiadomość ul. Pocztowa 1 Szussan

Korepetycji języków

jęz. francuskiego i niemieckiego w zakresie wszystkich klas gimnazjalnych u krtelam Krackiewicz Puszkńska 28

Czytajcie „Nadniemeński Kurjer Polski”

Wyciąg ze spozrzezeń wojsk. stacyj meteorologicznych O. K. III.

		Ciśnienie powietrza	Prędkość wiatru w m/s.	T.° najwyż. za dobę ubiegłą	T.° najniż. za dobę ubiegłą	Stan pogody za dobę ubiegłą
Grodno	g. 18 } dn. 13. l.	767,0	2	—	—	pogodnie mroz
	g. 21 }	768,0	2	—	—	
	g. 7. dn. 14. l.	769,0	3	4,1	20,9	
Wilno	g. 18 } dn. 13. l.	769,3	4	—	—	pogodnie mroz
	g. 21 }	771,3	8	—	—	
	g. 7 dn. 14. l.	772,3	4	16,0	19,0	
Białystok	g. 18 } dn. 13. l.	761,1	3	—	—	pogodnie mroz
	g. 21 }	764,1	4	—	—	
	g. 7 dn. 14. l.	765,2	1	14,0	11,0	

Ciśnienie podane jest rzeczywiste—bez redukcji stanu barometru do poziomu morza.

ZAKŁADY GRAFICZNE

i PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA KART DO GRY

Aleksander Łapin i S-ka

przyjmują zamówienia na wszelkie roboty

LITOGRAFICZNE

jak etykiety, plakaty, reklamy.

Specjalność — mechanicznie gumowane etykiety dla browarów i gorzelnii.

„Składajecie ofiary na L. O. P. P.

Składajcie ofiary na

KUCHNIĘ DOBROCZYNNOŚCI